

Talouden ja henkilöstön kuukausikatsaus 9/2022

567/02.02.02/2022

Kaupunginhallitus 07.11.2022 § 300

Valmistelija: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Kouvolan kaupungin vuoden 2022 tuloksen arvioidaan tällä hetkellä toteutuvan 7,6 milj. euroa alijäämäisenä ilman syyskuussa hyväksytyä kiinteistökauppaa. Alkuperäinen talousarvio oli 0,5 milj. euroa positiivinen. Muutetun talousarvion mukaan alijäämäksi muodostuu 5,4 milj. euroa. Syyskuussa hyväksytty kiinteistökauppa ei ole lainvoimainen, joten sen vaikutuksia ei ole huomioitu tilinpäätösennusteessa. Kaupan vaikutus vuoden 2022 tilinpäätösennusteeseen olisi noin 37 milj. euroa. Oman toiminnan merkittävimmät ulkoisista tekijöistä johtuvat kustannuspaineet ovat:

- energia- ja polttoainekustannukset sekä muut tarvikkeet -3,8 milj. euroa
- palveluiden ostot -2,2 milj. euroa (rakennusten ja alueiden kunnossapito, kotikuntalain korvaukset, palvelusetelimenot)
- henkilöstömenojen ylitys -1,1 milj. euroa (korona ja valtakunnallinen palkkaratkaisu)
- sote- ja pelamenot -15,5 milj. euroa (varauksen purku huomioituna)
- verotulojen 14,5 milj. euron positiivisempi kertymä

Kouvolan vuoden 2022 tulokseen vaikuttaa yleinen talouden kehitys, maailmanpoliittinen tilanne, korona sekä Kymsoten kustannusten kehitys. Arvio Kymsoten kustannuksista perustuu Kymsoten syyskuun toteuma- ja ennustetietoihin. Ylityksessä on huomioitu palvelusopimuksen arvioitu pienempi käyttö, alijäämän kattaminen sekä kaupungin kirjanpidossa olevan varauksen käyttö. Energiakustannuksien arviota tarkennetaan edelleen tilanteen kehityksen mukaisesti.

Toimintatuotot ja -kulut

Toimintatuottoja on syyskuun loppuun mennessä kertynyt 37,5 milj. euroa (74,8 %). Toimintakulujen toteutuma on -430,9 milj. euroa (74,7 %). Henkilöstökulujen toteutuma syyskuun lopussa oli -105,6 milj. euroa. Palvelujen ostot olivat -295,1 milj. euroa (73,3 %), josta ostot Kymsotelta olivat -252,5 milj. euroa.

Toimintakatteeksi muodostui -392,7 milj. euroa (74,7 %), muutos edelliseen vuoteen oli -1,8 %.

Verotulot ja valtionosuudet

Verotulojen ja valtionosuuksien kertymä syyskuun lopussa oli 424,7 milj. euroa. Verotulokertymä on 291,7 milj. euroa. Kunnallisveroja on kertynyt 239,2 milj. euroa eli 6,1 milj. euroa (2,6 %) edellisvuotta enemmän. Yhteisöverojen kertymä syyskuun lopussa oli 29,6 milj. euroa eli noin 7,9 % edellisvuotta parempi ja lokakuun tilitys huomioiden 4,4 %. Yhteisöverotilitykset ovat olleet valtakunnallisesti arvioitua suuremmat. Vaikka kuntien ryhmäosuus on laskenut edellisestä vuodesta noin 24 %, ovat kuntien tilitykset kasvaneet kumulatiivisesti 9,2 % vuoden alusta lokakuun tilitys huomioiden. Kiinteistöverokertymä on 22,9 milj. euroa. Tuloverojen positiiviseen kertymään vaikuttaa koko maan tasolla parantunut työllisyys ja palkkasumman kehitys sekä jäännösverojen kasvu. Lokakuun tilitys huomioiden verotuloja on kertynyt 324,6 milj. euroa eli noin 14 milj. euroa edellisvuotta enemmän.

Valtionosuuksia on saatu syyskuun loppuun mennessä 133,0 milj. euroa. Valtionosuuksien määrää verrattuna edelliseen vuoteen muutti ammatillisen koulutuksen yhtiöittäminen.

Investoinnit ja rahoitus

Investointien toteutuminen painottuu perinteisesti loppuvuoteen. Investointimenoja on syyskuun loppuun mennessä toteutunut 24,5 milj. euroa ja investointituloja 6,0 milj. euroa. Pitkäaikaista rahalaitoslainaa on lyhennetty 22,4 milj. euroa, uutta lainaa ei ole nostettu. Laskennallinen lainanhoitokate on syyskuun lopun tilanteessa 1,2 eli tulo-rahoitus on riittänyt lainojen hoitoon.

Henkilöstö

Kouvolan kaupungin palveluksessa oli syyskuun 2022 lopussa yhteensä 3 036 viranhaltijaa/työntekijää, joista vakinaisia oli 2 302. Määräaikaista henkilöstöä oli 535 ja palkkatuella työllistettyjä 199. Henkilöstömäärä on vähentynyt edellisvuodesta 308:lla eli 9,2 prosentilla. Muutoksen taustalla ovat vuoden alussa tapahtuneet palvelurakenteen muutokset. Kouvolan kaupungilta siirtyi Kouvolan Ammattiopisto Oy:n palvelukseen 1.1.2022 alkaen liikkeenluovutuksella yhteensä 168 vakinaista ja 61 määräaikaista viranhaltijaa/työntekijää sekä Sysmän kunnalle 59 vakinaista lomituspalvelujen viranhaltijaa/työntekijää. Palkkatuella työllistettyjen määrä on kasvanut edellisvuodesta 21:llä. Henkilöstömäärä henkilötyövuosina on yhteensä 2 746,84.

Henkilöstömenojen toteuma on 105,6 milj. euroa (76,4 %). Henkilöstömenot ovat vähentyneet viime vuodesta 10,7 milj. eurolla eli 9,2 prosentilla. Tämä johtuu palvelurakenteen muutoksista. Kunta-alan sopimuskausi päättyi 28.2.2022 ja uudet sopimukset tulivat voimaan 1.5.2022. Kunta-alan yleiskorotukset toteutettiin 1.6.2022 alkaen.

Sairauspoissaoloja on ollut keskimäärin 16,4 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohden, mikä on 4,5 kalenteripäivää edellisvuotta enemmän. Sairauspoissaolojen kasvu johtuu koronasta. Hengitystieinfektioita on muutoinkin ollut viime vuotta enemmän.

Esihenkilön luvalla ilman todistusta myönnettyjä sairauslomia on runsas 29 prosenttia kaikista poissaoloista. Tänä vuonna on kiinnitetty erityistä huomiota mielen hyvinvointiin ja työssä jaksamiseen. Kouvolan kaupungilla toteutettiin maaliskuu - elokuussa Psykologisesti Terve Työpaikka -projekti yhteistyössä työterveyshuollon kanssa.

Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymä

Kymsoten laskutus syyskuulta oli 253,4 milj. euroa. Kaupungin kirjanpidon mukainen summa, huomioiden jaksotukset, on 253,4 milj. euroa. Kymsote arvioi palvelusopimuslaskutuksen (344,7 milj. euroa) jäävän noin 11,7 milj. euroa ennakoitua pienemmäksi, mutta arvioi alijäämien kattamisen kasvavan 38,9 milj. euroon, mm. palkkaharmonisoinnin myötä.

Terveystalouden ja sairaanhoidon palveluissa vuodelle 2022 talousarvioon sisällytetyt taloutta tasapainottavat toimenpiteet ovat toteutuneet siltä osin kuin niitä on voitu toimeenpanna. Talousarviokäsittelyn yhteydessä sovitut pienten terveysasemien ja hammashoitolan toiminnan jatkoa koskevat neuvottelut on aloitettu. Palkkakustannusten ja aineiden, tavaroiden ja tarvikkeiden hankintojen kustannukset ovat toteutuneet talousarvion mukaisina. Medisiinisen osaston 6A säästövaikutus on arvioitua pienempi, koska osastolta vapautunut henkilöstö on pääosin siirtynyt muihin Kymsoten avoimiin toimiin, ja hoidettujen potilaiden määrä kustannuksineen ei ole käytännössä pienentynyt.

Psykososiaalisten ja kehityksellisten palveluissa sote-palveluiden tarve on pysynyt korkeana ja palvelutuotannossa on palattu kesäkauden supistetusta toiminnasta ja suluista vähitellen normaaliin tuotantoon pl. vuosilomien käyttö. Toiminnan määrä on palautunut kevään tasolle ja ennakoi vuoden toteumaa palvelusopimuksen mukaisena.

Kotihoidossa ja asumispalveluiden palveluketjun merkittävimmät riskit liittyvät edelleen henkilöstön saatavuuteen ja työssä pitoon sekä rahoituksen riittävyyteen. Vuokratyövoiman käyttö on laskenut edellisestä vuodesta, mutta vuokratyövoimaa on kuitenkin jouduttu käyttämään suunniteltua enemmän. Asumispalveluiden osalta on edelleen tehty lisäostoja ikääntyneiden asumispalveluiden osalta, jotta sairaaloiden ruuhkautunutta tilannetta ollaan saatu korjattua. Taloudentoteutumisen osalta merkittävä riski on, ettei palvelutuotannon osalta edetä palveluiden rakenteen monipuolistamisessa ja siihen liittyen on vaarana kalliiden ostopalvelujen lisääntyminen nykyisestä erityisesti asumispalveluiden osalta. Perhehoidon kehittäminen ja palvelutuotannon laajentaminen etenee suunnitelman mukaisesti.

Kouvolan kaupungin palvelusopimuksen mukaisen maksuosuuden toteutumaa seurataan kuukausittain.

Hyvinvointialueen valmistelutilanne

- Aluevaalit järjestettiin tammikuussa ja uudet aluevaltuutetut valittiin

- Väliaikaisen hallinnon toimielin (Vate) sai työnsä valmiiksi 1.3.2022 ja tästä eteenpäin jatkaa aluehallitus ja -valtuusto
- Hyvinvointialueen ma. johtaja Harri Hagman aloitti 1.9.2022
- Yhdyspintayhteistyö kuntien, yhteistyökumppaneiden ja Kymsoten toimijoiden kanssa jatkuu mm. hyte-työn organisointi, oppilas- ja opiskelijahuollon siirtyminen hyvinvointialueelle, vammaisten lasten aamu- ja iltapäivähoidon sekä loma-ajan hoidon järjestäminen, kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen, kotouttamiseen ja maahanmuuttoon liittyvät kysymykset, tukipalvelujen siirto

Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa vuonna 2023 ja tämä muutos puolestaan vaikuttaa monelta osin kaupungin palvelujen tulevaan työhön ja tehtäviin. Yhteistyötä ja mallintamista tehdään yhdyspintojen ja hyte-työn osalta tulevan hyvinvointialueen kanssa.

Yhteistoiminnan ja kaupunginhallituksen alaisen toiminnan kuukausikatsaukset 1-9/2022 sekä kaupungin kuukausikatsaus 1-9/2022 ovat liitteenä.

Talousjohtaja Hellevi Kunnas ja henkilöstöjohtaja Päivi Karhu ovat kokouksessa paikalla asiantuntijoina vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi ja henkilöstöjohtaja Päivi Karhu, puh. 020 615 4001, paivi.karhu(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi talouden ja henkilöstön kuukausikatsauksen 1-9/2022 sekä yhteistoiminnan ja kaupunginhallituksen alaisen toiminnan kuukausikatsaukset 1-9/2022.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus myönsi talousjohtaja Hellevi Kunnakselle ja henkilöstöjohtaja Päivi Karhulle läsnäolo- ja puheoikeuden. He olivat asiantunti-joina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana.
